
GNU Privacy Guard (GPG)

Índex

1. Història i origen	1
2. Estàndards i protocols	1
3. Versions principals de GnuPG	1
4. Components del paquet GnuPG	2
5. Instal·lació	2
Debian / Ubuntu	2
Fedora / RHEL	2
Arch Linux / Manjaro	2
macOS (via Homebrew)	2
Windows	2
6. Conceptes criptogràfics fonamentals	3
6.1. Criptografia asimètrica (clau pública/privada)	3
6.2. Web of Trust (Xarxa de Confiança)	3
6.3. Nivells de validesa d'una clau	3
7. Algoritmes suportats	3
7.1. Xifratge simètric	3
7.2. Xifratge asimètric	3
7.3. Hash / Resum	4
7.4. Recomanacions actuals (2024)	4
8. Gestió de claus	4
8.1. Generar un parell de claus	4
8.2. Llistar claus	4
8.3. Exportar claus	5
8.4. Importar claus	5
8.5. Eliminar claus	5
8.6. Editar una clau	6
9. Xifratge i desxifratge	7
9.1. Xifrar un fitxer per a un destinatari	7
9.2. Xifratge simètric (amb contrasenya)	7
9.3. Desxifratge	7
10. Signatures digitals	8
10.1. Signar un fitxer	8
10.2. Verificar una signatura	8
10.3. Exemple de sortida de verificació correcta	8
11. Certificats de revocació	9
12. Servidors de claus	9
12.1. Servidors de claus populars	9
13. GPG-Agent	10
13.1. GPG-Agent com a SSH-Agent	10
14. Subclaus	10
15. Smartcards i YubiKey	11
16. Configuració avançada	11
16.1. Fitxer ~/.gnupg/gpg.conf	11
17. Integració amb aplicacions	12
17.1. Correu electrònic	12
17.2. Navegadors web	12
17.3. Gestors de contrasenyes	12
17.4. Git --- Signatura de commits	12

17.5. Paquets de distribucions Linux	13
18. Casos d'ús pràctics	13
18.1. Xifrar còpies de seguretat	13
18.2. Verificar integritat d'una ISO	13
18.3 Xifrar i signar un fitxer alhora	13
19. Bones pràctiques de seguretat	14
20. Directori de treball i fitxers importants	14
21. Resolució de problemes habituals	15
L'agent no respon	15
“No public key” en verificar	15
Permisos incorrectes	15
Clau expirada (renovar)	15
Veure informació detallada d'una clau	15
22. Alternatives i eines relacionades	15
23. Recursos oficials	16
Índex de figures	17

GNU Privacy Guard (GPG o GnuPG) és una implementació lliure i de codi obert de l'estàndard **OpenPGP** (RFC 4880). Permet xifrar i signar dades i comunicacions, gestionar claus criptogràfiques i verificar l'autenticitat de fitxers i missatges.

Figura 1: GnuPG logo

1. Història i origen

- L'estàndard **PGP** (Pretty Good Privacy) va ser creat per **Phil Zimmermann** el **1991**.
- PGP va ser adquirit per diverses empreses (ViaCrypt, Network Associates, PGP Corporation, Symantec, finalment Broadcom).
- El **1997**, la IETF va estandarditzar PGP com a **OpenPGP** (RFC 2440, actualitzat a RFC 4880 el 2007).
- **Werner Koch** va iniciar GnuPG el **1997** com a alternativa lliure a PGP.
- La versió **1.0.0** va ser publicada el **1999**.
- GnuPG està escrit en **C** i distribuït sota la llicència **GPL v3**.
- És mantingut per la **Free Software Foundation** i per Koch a través de g10 Code GmbH.
- El 2015 una campanya de finançament col·lectiu va recaptar 250.000 € per garantir-ne el manteniment continuat.

2. Estàndards i protocols

Estàndard	Descripció
OpenPGP	RFC 4880 --- format de missatges, claus i signatures
RFC 4880bis	Esborrany d'actualització (ed25519, AEAD)
S/MIME	GPG pot interoperar amb S/MIME via gpgsm
X.509	Suportat via gpgsm per a certificats de CA
SSH	L'agent GPG pot substituir ssh-agent

3. Versions principals de GnuPG

Versió	Estat	Notes
GnuPG 1.x (gpg)	Llegat	Monolític, sense dependències externes
GnuPG 2.x (gpg2)	Actual	Modular, amb gpg-agent, suport a smartcards
GnuPG 2.2.x	LTS	Branca estable de llarg suport
GnuPG 2.4.x	Modern	Branca més recent, millores en ed25519, AEAD

A la majoria de distribucions actuals, gpg és un àlies de gpg2.

4. Components del paquet GnuPG

Component	Descripció
gpg	Eina principal per a OpenPGP
gpg2	Versió modular (equivalent a gpg en sistemes moderns)
gpg-agent	Dimoni que gestiona les claus privades i frases de pas
gpgsm	Gestió de certificats S/MIME i X.509
gpgconf	Configuració dels components de GnuPG
gpg-connect-agent	Comunicació directa amb gpg-agent
dirmngr	Dimoni per accedir a servidors de claus i CRL/OCSP
scdaemon	Gestió de smartcards i tokens USB (YubiKey, etc.)
gpgtar	Xifratge i signatura d'arxius tar
watchgnupg	Monitoratge dels sockets de GnuPG

5. Instal·lació

Debian / Ubuntu

```
sudo apt update
sudo apt install gnupg2
```

Fedora / RHEL

```
sudo dnf install gnupg2
```

Arch Linux / Manjaro

```
sudo pacman -S gnupg
```

macOS (via Homebrew)

```
brew install gnupg
```

Windows

Descarregar **Gpg4win** des de <https://gpg4win.org> (inclou Kleopatra com a interfície gràfica).

6. Conceptes criptogràfics fonamentals

6.1. Criptografia asimètrica (clau pública/privada)

- Cada usuari té un **parell de claus**: una **clau pública** (compartida) i una **clau privada** (secreta).
- Qualsevol pot **xifrar** un missatge amb la clau pública del destinatari.
- Només el propietari de la **clau privada** pot desxifrar-lo.
- La **signatura digital** s'obté xifrant un hash del missatge amb la clau privada; qualsevol amb la clau pública pot verificar-la.

6.2. Web of Trust (Xarxa de Confiança)

GPG no usa una autoritat de certificació centralitzada (CA), sinó una **xarxa de confiança descentralitzada**:

- Els usuaris signen les claus d'altri per atestar la seva autenticitat.
- La confiança es propaga a través de la xarxa.
- Nivells de confiança: unknown, none, marginal, full, ultimate.

6.3. Nivells de validesa d'una clau

Validesa	Descripció
unknown	No se sap res de la clau
undefined	No s'ha assignat confiança
marginal	Confiança parcial
full	Confiança plena
ultimate	Confiança absoluta (pròpies claus)

7. Algoritmes suportats

7.1. Xifratge simètric

AES-128, AES-192, AES-256, 3DES, CAST5, Blowfish, Twofish, Camellia

7.2. Xifratge asimètric

RSA, DSA, ElGamal, ECDH, ECDSA, EdDSA (Ed25519)

7.3. Hash / Resum

SHA-1, SHA-256, SHA-384, SHA-512, SHA-224, RIPEMD-160, MD5

7.4. Recomanacions actuals (2024)

- Clau: **Ed25519** per a signar, **Curve25519 (ECDH)** per a xifrar
- Hash: **SHA-256** o superior
- Xifratge simètric: **AES-256**
- Mida mínima RSA recomanada: **3072 bits** (millor 4096)

8. Gestió de claus

8.1. Generar un parell de claus

```
# Generació interactiva (recomanada)
gpg --full-generate-key

# Generació ràpida amb valors per defecte
gpg --gen-key

# Generació per lots (no interactiva)
gpg --batch --generate-key <<EOF
%echo Generant clau de prova
Key-Type: EdDSA
Key-Curve: Ed25519
Subkey-Type: ECDH
Subkey-Curve: Curve25519
Name-Real: Ramon López
Name-Email: ramon@thosicodina.cat
Expire-Date: 2y
Passphrase: la_meva_frase_de_pas
%commit
EOF
```

8.2. Llistar claus

```
# Claus públiques del clauer
gpg --list-keys
gpg -k

# Claus privades del clauer
gpg --list-secret-keys
gpg -K

# Amb empremtes digitals (fingerprints)
gpg --list-keys --fingerprint
```

```
# Format llarg (amb KeyID complet de 16 hex)
gpg --list-keys --keyid-format LONG
```

8.3. Exportar claus

```
# Exportar clau pública (format ASCII)
gpg --armor --export ramon@thosicodina.cat > clau_publica.asc

# Exportar clau privada (fer còpia de seguretat!)
gpg --armor --export-secret-keys ramon@thosicodina.cat >
↪ clau_privada.asc

# Exportar subclaus privades
gpg --armor --export-secret-subkeys ramon@thosicodina.cat >
↪ subclaus.asc
```

8.4. Importar claus

```
# Importar una clau pública
gpg --import clau_publica.asc

# Importar des d'un servidor de claus
gpg --keyserver hkps://keys.openpgp.org --recv-keys 0xIDDELACLAU
```

8.5. Eliminar claus

```
# Eliminar clau pública (cal eliminar primer la privada si n'hi ha)
gpg --delete-key ramon@thosicodina.cat

# Eliminar clau privada
gpg --delete-secret-key ramon@thosicodina.cat

# Eliminar ambdues
gpg --delete-secret-and-public-key ramon@thosicodina.cat
```


8.6. Editar una clau

```
gpg --edit-key ramon@thosicodina.cat
```

Subordres útils dins `gpg --edit-key`:

Subordre	Acció
passwd	Canvia la frase de pas
expire	Canvia la data de caducitat
adduid	Afegeix una identitat (UID)
deluid	Elimina una identitat
addsubkey	Afegeix una subclau
revuid	Revoca una identitat
trust	Assigna nivell de confiança
sign	Signa la clau
save	Desa els canvis
quit	Surt sense desar

9. Xifratge i desxifratge

9.1. Xifrar un fitxer per a un destinatari

```
# Xifratge asimètric (per al destinatari)
gpg --encrypt --recipient destinatari@thosicodina.cat document.pdf

# Xifratge per a múltiples destinataris
gpg -e -r destinatari1@thosicodina.cat -r
  ↪ destinatari2@thosicodina.cat fitxer.txt

# Xifratge + signatura en un sol pas
gpg --encrypt --sign --recipient destinatari@thosicodina.cat
  ↪ fitxer.txt

# Sortida en format ASCII (armored)
gpg --armor --encrypt -r destinatari@thosicodina.cat fitxer.txt
# Genera fitxer.txt.asc
```

9.2. Xifratge simètric (amb contrasenya)

```
# Xifratge simètric (demanarà una contrasenya)
gpg --symmetric fitxer.txt
# Genera fitxer.txt.gpg

# Especificant algoritme
gpg --symmetric --cipher-algo AES256 fitxer.txt

# Amb sortida ASCII
gpg --armor --symmetric fitxer.txt
```

9.3. Desxifratge

```
# Desxifratge (detecta automàticament el tipus)
gpg --decrypt fitxer.txt.gpg > fitxer_desxifrat.txt

# O simplement
gpg fitxer.txt.gpg
```

10. Signatures digitals

10.1. Signar un fitxer

```
# Signatura separada (crea fitxer.txt.sig)
gpg --detach-sign fitxer.txt

# Signatura separada en ASCII
gpg --armor --detach-sign fitxer.txt
# Crea fitxer.txt.asc

# Signatura integrada (crea fitxer.txt.gpg amb contingut + signatura)
gpg --sign fitxer.txt

# Signatura de text en clar (llegible sense GPG, signatura al peu)
gpg --clearsign fitxer.txt
# Crea fitxer.txt.asc
```

10.2. Verificar una signatura

```
# Verificar signatura separada
gpg --verify fitxer.txt.asc fitxer.txt

# Verificar signatura integrada o en clar
gpg --verify fitxer.txt.gpg

# Verificar i extreure el contingut
gpg --output fitxer_original.txt --decrypt fitxer.txt.gpg
```

10.3. Exemple de sortida de verificació correcta

```
gpg: Signature made dl 08 jun 2026 10:30:00 CEST
gpg:                using EdDSA key A1B2C3D4E5F60001
gpg: Good signature from "Ramon López <ramon@thosicodina.cat>"
↵ [ultimate]
```

11. Certificats de revocació

És **imprescindible** generar el certificat de revocació just després de crear la clau.

```
# Generar certificat de revocació
gpg --gen-revoke ramon@thosicodina.cat > revocacio.asc

# Aplicar la revocació (quan calgui)
gpg --import revocacio.asc

# Publicar la revocació al servidor de claus
gpg --keyserver hkps://keys.openpgp.org --send-keys 0xIDDELACLAU
```

IMPORTANT

Desa el fitxer de revocació en un lloc segur i separat de la clau privada.

12. Servidors de claus

```
# Pujar clau pública a un servidor
gpg --keyserver hkps://keys.openpgp.org --send-keys 0xIDDELACLAU

# Buscar una clau per correu
gpg --keyserver hkps://keys.openpgp.org --search-keys
↪ usuari@exemple.com

# Baixar/actualitzar una clau
gpg --keyserver hkps://keys.openpgp.org --recv-keys 0xIDDELACLAU

# Actualitzar totes les claus del clauer
gpg --refresh-keys
```

12.1. Servidors de claus populars

Servidor	Notes
hkps://keys.openpgp.org	Recomanat; verifica propietat per correu
hkps://keyserver.ubuntu.com	Mantingut per Canonical
hkps://pgp.mit.edu	Històric, no suprimeix claus
hkps://keys.mailvelope.com	Usat per Mailvelope

13. GPG-Agent

gpg-agent és un dimoni que guarda les frases de pas en memòria durant una sessió, evitant haver-les d'introduir repetidament.

```
# Iniciar l'agent (normalment s'inicia automàticament)
gpg-agent --daemon

# Verificar que l'agent corre
gpg-connect-agent /bye

# Oblidar totes les frases de pas en caché
gpg-connect-agent reloadagent /bye

# Configuració: ~/.gnupg/gpg-agent.conf
default-cache-ttl 3600      # Temps de caché en segons (1h)
max-cache-ttl 86400        # Temps màxim (24h)
pinentry-program /usr/bin/pinentry-gtk-2 # Programa per demanar frase
↪ de pas
```

13.1. GPG-Agent com a SSH-Agent

```
# Afegir a ~/.gnupg/gpg-agent.conf
enable-ssh-support

# Afegir a ~/.bashrc o ~/.zshrc
export SSH_AUTH_SOCK=$(gpgconf --list-dirs agent-ssh-socket)
gpgconf --launch gpg-agent
```

14. Subclaus

Les **subclaus** permeten mantenir la clau mestra (certificació) fora de línia i usar subclaus per a les operacions quotidianes.

Estructura recomanada:

```
Clau mestra [C] --- Certificació (offline, molt protegida)
├─ Subclau [S] --- Signatura
├─ Subclau [E] --- Xifrat
└─ Subclau [A] --- Autenticació (SSH)
```

```
# Afegir subclau a una clau existent
gpg --edit-key ramon@thosicodina.cat
> addsubkey
# Seleccionar tipus (sign/encrypt/auth) i mida/corba
> save
```

15. Smartcards i YubiKey

GnuPG suporta targetes intel·ligents via scdaemon:

```
# Llistar targetes connectades
gpg --card-status

# Moure subclaus a la targeta (operació irreversible!)
gpg --edit-key ramon@thosicodina.cat
> key 1
> keytocard
> save

# Configurar PIN de la targeta
gpg --card-edit
> passwd
```

YubiKey és el dispositiu més popular per a aquest ús (OpenPGP Card 3.x).

16. Configuració avançada

16.1. Fitxer ~/.gnupg/gpg.conf

```
# Algoritmes preferits
personal-cipher-preferences AES256 AES192 AES
personal-digest-preferences SHA512 SHA384 SHA256
personal-compress-preferences ZLIB BZIP2 ZIP Uncompressed

# Format d'identificació de claus llarg
keyid-format LONG

# Mostrar empremtes digitals
with-fingerprint

# Servidor de claus per defecte
keyserver hks://keys.openpgp.org

# No incloure la versió als fitxers armored
no-emit-version

# Xifratge creusat (per a un mateix)
default-recipient-self

# No incloure comentaris
no-comments

# Hash per defecte
cert-digest-algo SHA512
```

17. Integració amb aplicacions

17.1. Correu electrònic

Client	Integració
Thunderbird	Suport natiu OpenPGP des de v78
Mutt/NeoMutt	Integrat per defecte
Evolution	Connector GPG integrat
KMail	Connector Kleopatra (KDE)
Geary	Suport bàsic

17.2. Navegadors web

- **Mailvelope**: extensió per a Chrome/Firefox per a Gmail, Yahoo Mail, Outlook
- **FlowCrypt**: extensió per a Gmail

17.3. Gestors de contrasenyes

- **pass** (password-store): gestor de contrasenyes en CLI que usa GPG per xifrar cada entrada.

```
sudo apt install pass
pass init ramon@thosicodina.cat
pass insert correu/gmail
pass show correu/gmail
```

17.4. Git --- Signatura de commits

```
# Configurar GPG per a Git
git config --global user.signingkey 0xIDDELACLAU
git config --global commit.gpgsign true
git config --global gpg.program gpg2

# Commit signat
git commit -S -m "Commit amb signatura GPG"

# Verificar signatura d'un commit
git log --show-signature
git verify-commit HEAD
```

17.5. Paquets de distribucions Linux

GPG s'usa per verificar l'autenticitat dels dipòsits:

```
# Debian/Ubuntu: claus dels dipòsits a /etc/apt/trusted.gpg.d/  
# Verificar un paquet descarregat  
gpg --verify paquet.deb.asc paquet.deb
```

18. Casos d'ús pràctics

18.1. Xifrar còpies de seguretat

```
# Xifrar un tar amb GPG  
tar czf - /home/usuari/ | gpg --symmetric --cipher-algo AES256 -o  
↪ backup.tar.gz.gpg  
  
# Desxifrar i restaurar  
gpg -d backup.tar.gz.gpg | tar xzf - -C /destí/
```

18.2. Verificar integritat d'una ISO

```
# Baixar la clau del projecte  
gpg --keyserver hkps://keys.openpgp.org --recv-keys 0xCLAUDELPROJECTE  
  
# Verificar  
gpg --verify ubuntu-24.04.iso.gpg ubuntu-24.04.iso
```

18.3 Xifrar i signar un fitxer alhora

```
gpg --encrypt --sign --armor \  
--recipient destinatari@thosicodina.cat \  
--local-user jo@thosicodina.cat \  
fitxer_confidencial.txt
```


19. Bones pràctiques de seguretat

1. **Usa una frase de pas forta** per protegir la clau privada.
2. **Genera un certificat de revocació** immediatament i guarda'l fora de línia.
3. **Fes còpies de seguretat** de la clau privada en un lloc segur (USB xifrat, paper).
4. **Usa subclaus** per a les operacions diàries; mantén la clau mestra fora de línia.
5. **Estableix data de caducitat** (1--2 anys recomanats); es pot renovar.
6. **Verifica les empremtes digitals** de les claus per un canal independent.
7. **Actualitza regularment** les claus dels contactes (gpg --refresh-keys).
8. **Usa algorismes moderns**: Ed25519/Curve25519 en lloc de RSA-2048 antic.
9. **Protegeix ~/.gnupg/**: permisos 700 al directori, 600 als fitxers.
10. **No confies en claus no verificades**: la Web of Trust requereix verificació física o per múltiples canals.

```
# Permisos correctes
chmod 700 ~/.gnupg
chmod 600 ~/.gnupg/*
```

20. Directori de treball i fitxers importants

Ruta	Contingut
~/.gnupg/	Director principal de GnuPG
~/.gnupg/pubring.kbx	Clau pública (format KeyBox, GnuPG >= 2.1)
~/.gnupg/trustdb.gpg	Base de dades de confiança
~/.gnupg/private-keys-v1.d/	Claus privades (una per fitxer)
~/.gnupg/gpg.conf	Configuració de GPG
~/.gnupg/gpg-agent.conf	Configuració de l'agent
~/.gnupg/dirmngr.conf	Configuració del gestor de directoris
~/.gnupg/sshcontrol	Claus autoritzades per SSH via GPG-Agent

21. Resolució de problemes habituals

L'agent no respon

```
gpgconf --kill gpg-agent  
gpg-agent --daemon
```

“No public key” en verificar

```
gpg --keyserver hkps://keys.openpgp.org --recv-keys 0xIDDELACLAU
```

Permisos incorrectes

```
gpgconf --check-dirs  
chmod 700 ~/.gnupg && chmod 600 ~/.gnupg/*
```

Clau expirada (renovar)

```
gpg --edit-key ramon@thosicodina.cat  
> expire  
# Introduir nova durada (p. ex. "2y")  
> save  
gpg --keyserver hkps://keys.openpgp.org --send-keys 0xIDDELACLAU
```

Veure informació detallada d'una clau

```
gpg --list-packets fitxer.asc  
gpg --verbose --list-keys ramon@thosicodina.cat
```

22. Alternatives i eines relacionades

Eina	Descripció
Age	Eina moderna de xifratge de fitxers, sintaxi senzilla
Sequoia-PGP	Implementació OpenPGP en Rust
Kleopatra	Interfície gràfica per a GnuPG (KDE/Windows)
GPG Suite	Integració de GPG per a macOS
Gpg4win	Paquet GPG per a Windows (inclou Kleopatra)
pass	Gestor de contrasenyes basat en GPG
gopass	Alternativa moderna a pass

23. Recursos oficials

- Web oficial: <https://gnupg.org>
- Documentació: <https://gnupg.org/documentation/>
- Manual complet: <https://www.gnupg.org/gph/en/manual.html>
- Codi font: <https://git.gnupg.org>
- RFC 4880 (OpenPGP): <https://tools.ietf.org/html/rfc4880>
- Llista de correu: <https://lists.gnupg.org>

Índex de figures

1 GnuPG logo 1

Versions d'aquest document

- [HTML](#)
- [PDF](#)
- [ODT](#)
- [MD](#)

[Domini Públic \(CC0\)](#)